NORAKSTS
Lieta Nr.142257511
A42-1693-12/37

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Liepājā, 2012.gada 31.maijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Sērdiene

piedaloties pieteicējas SIA *„/Nosaukums/”* pārstāvjiem *A.R.* un zvērinātam advokātam Edgaram Štālam,
atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts darba inspekcijas pārstāvēm *D.Š.* un *S.J.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA *„/Nosaukums/”* (reģistrācijas Nr.41202011496) pieteikuma par Valsts darba inspekcijas direktora vietnieka p.i. 2011.gada 15.septembra lēmuma Nr.04/314-01-03/2231 „Par Kurzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas 2011.gada 30.jūnija lēmuma Nr.12N-260-2011-019 par administratīvā soda uzlikšanu apstrīdēšanu” atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 15.jūnijā Valsts darba inspekcijas (turpmāk - Inspekcija) amatpersona sastādīja pieteicējai SIA *„/Nosaukums/”* administratīvā pārkāpuma protokolu AM Nr.014465 (turpmāk - Protokols) par diskžokeju nodarbināšanu bez rakstveidā noslēgtiem darba līgumiem.

Inspekcija, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, atzina, ka pieticēja nav ievērojusi Darba likuma 40.panta pirmā un sestās daļas nosacījumus, sakarā ar ko Kurzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas galvenā valsts inspektore – eksperte nereģistrētās nodarbinātības jomā 2011.gada 30.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.12N-260-2011-019 (turpmāk - sākotnējais lēmums), ar kuru par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 41.panta otrajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu pieteicējai piemēroja naudas sodu Ls 750.

Izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu par sākotnējo lēmumu, Inspekcijas direktora vietnieka p.i. 2011.gada 30.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.04/314-01-03/2231 „Par Kurzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas 2011.gada lēmuma Nr.12N-260-2011-019 par administratīvā soda uzlikšanu apstrīdēšanu” (turpmāk - Lēmums), ar kuru sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[1.1] 2011.gada 28.maija Aktā par konstatētajiem faktiem *O.F.* un *I.V.* ar savu parakstu ir apliecinājuši, ka viņi veica SIA *„/Nosaukums/”* dīdžeja (diskžokeja) darbu un SIA *„/Nosaukums/”* viņus nodarbinājusi bez rakstveidā noslēgta darba līguma. 2011.gada 28.maijā *O.F.* un *I.V.* rakstveida paskaidrojumā vēlreiz apstiprināja, ka viņiem nav noslēgts rakstveida darba līgums.

Turklāt *O.F.* ar savu parakstu ir apliecinājis, ka viņam ir noteikts darba laiks no plkst.22.00 līdz 04.00, un ka saņem darba samaksu Ls 12,50, kas tiek sadalīta uz divām personām; ka SIA *„/Nosaukums/”* viņš strādā divus vai trīs mēnešus, bet *I.V.* paskaidrojumā ar savu parakstu apliecinājis, ka viņam ir noteikts darba laiks no

plkst.22.00 līdz 04.00, ka saņem darba samaksu Ls 6,50 par vienu nostrādāto reizi, un ka SIA *„/Nosaukums/”* viņš strādā divus gadus.

Norādītais atbilst Darba likuma 28.panta otrajai daļai; SIA *„/Nosaukums/”* ir pārkāpusi Darba likuma 40.panta pirmo daļu.

[1.2] Ņemot vērā *O.F.* un *I.V.* 2011.gada 28.maija paskaidrojumā norādīto, SIA *„/Nosaukums/”* 2011.gada 15.jūnija rakstveida paskaidrojumā norādītajam par to, ka SIA *„/Nosaukums/”* ar *O.F.* un *I.V.* 2010.gada 31.decembrī noslēdza bezatlīdzības līgumus, ir maza ticamība.

No Valsts Ieņēmumu dienesta datu noliktavas informācijas pārbaudes konstatēts, ka ne *O.F.* ne *I.V.* nav reģistrēti kā SIA *„/Nosaukums/”* darbinieki. Arī *„/Nosaukums/”* darba līgumu reģistrācijas žurnālā darba līgumi ar *O.F.* un *I.V.* nav reģistrēti.

[1.3] *O.F.* un *I.V.* 2011.gada 28.maija paskaidrojumos norāda, ka par diskžokeja darbu viņi saņem atalgojumu. Tā ir viena no darba tiesisko attiecību būtiskajām pazīmēm. Savukārt SIA *„/Nosaukums/”* 2011.gada 15.jūnija paskaidrojumā norāda, ka 2010.gada 31.decembrī noslēgtie līgumi ar *O.F.* un *I.V.* ir bezatlīdzības līgumi. Minētais, kopsakarā ar Senāta Administratīvo lietu departamenta atziņu par vēlāk sniegtu paskaidrojumu ticamību, rada šaubas par bezatlīdzības līgumu tiesisko dabu.

[1.4] Saskaņā ar LAPK 41.panta otro daļu par darba līguma nenoslēgšanu rakstveida formā sankcija neparedz arestu. Tādējādi nav arī brīvības ierobežošana Eiropas Cilvēktiesību tiesas interpretācijā, līdz ar to lieta pēc būtības nav pielīdzināma krimināllietai.

[1.5] Atbilstoši Darba likuma 28.panta pirmajā daļā, 39.pantā, 40.panta pirmajā un sestajā daļā un 41.panta otrajā daļā noteiktajam ar darba devēja un darbinieka vienošanos par darbu un tā būtiskajām sastāvdaļām tiek nodibinātas darba tiesiskās attiecības, kuras obligāti jānoformē rakstveida darba līgumā. Turklāt, ja darbinieks un darba devējs vai vismaz viena no pusēm ir uzsākusi veikt nolīgtos pienākumus, rakstveida formai neatbilstošam darba līgumam ir tādas pašas tiesiskas sekas kā rakstveida izteiktam darba-līgumam. Gadījuma, ja darba līgums rakstveidā nav noslēgts un darba devējs ir ļāvis darbiniekam veikt darbu bez rakstveidā noslēgta darba līguma, tad darba devējam iestātas LAPK 41.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā atbildība.

[1.6] Sākotnējā lēmumā lietderības apsvērumi ir norādīti atbilstoši konkrētajai situācijai. Turklāt, tā kā ir piemērots minimālais sods, tad lietderības apsvērumus par šādu pārkāpumu jau ir izdarījis likumdevējs.

[1.7] LAPK 215.^{3}pantā paredzēto Inspekcija izskata LAPK 41.pantā paredzētās administratīvo pārkāpumu lietas, sastādīt administratīvo pārkāpumu protokolu, izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un uzlikt administratīvos sodus līdz desmittūkstoš latiem Inspekcijas vārdā ir tiesīgas Inspekcijas direktors un galvenie valsts darba inspektori. Turklāt Atbilstoši Valsts darba inspekcijas likuma 3.panta otrās daļas 1.punktam un 5.panta otrās daļas 6.punktam Inspekcija uzrauga un kontrolē darba tiesisko attiecību normatīvo aktu prasību ievērošanu un darba inspekcijas amatpersonām ir tiesības pieņemt lēmumus darba tiesisko attiecību uzraudzības jautājumos.

[1.8] Administratīvais sods SIA *„/Nosaukums/”* uzlikts, lai sasniegtu LAPK nostiprinātos mērķus.

[2] Pieteicēja SIA *„/Nosaukums/”* iesniegusi Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu, lūdzot atcelt Lēmumu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Inspekcijas Lēmumā izdarītie secinājumi attiecībā uz *O.F.* un *I.V.*, proti, ka personas veic dīdžeja (diskžokeja) darbu, viņam noteikts darba laiks no plkst. 22.00-4.00, strādā SIA divus vai trīs mēnešus, ka nekāds civiltiesisks līgums nav noslēgts, ka saņem darba samaksu par reizi Ls 6,50, ka strādā pie pieteicējas divus gadus, ka

rakstveida darba līgums vai cits civiltiesisks līgums nav noslēgts, ir pretrunā ar SIA iesniegtajiem līgumiem, kas noslēgti ar *O.F.* un *I.V. O.F.* un *I.V.* sniedz pakalpojumus pieteicējai, pamatojoties uz noslēgtiem līgumiem.

[2.2] Sākotnējā lēmumā izdarītais secinājums, ka pieteicēja nav bezpeļņas organizācija un brīvprātīgais darbs šajā gadījumā nav iespējams, nav pamatots ar tiesību normām. Amatpersona kļūdaini ir iztulkojusi, ka ar pieteicēju noslēgtais līgums ir uzskatāms par brīvprātīgu darbu, jo tas ietver abu pušu pienākumus. Inspekcija ir pārkāpusi procesuālā taisnīguma principu, jo nav sniegusi nekādu argumentētu motivāciju par to ka pieteicēja nav bezpeļņas organizācija un brīvprātīgais darbs šajā gadījumā nav iespējams.

[2.3] Apgalvojums, ka vēlāk iesniegti paskaidrojumi rada lielāks šaubas par to ticamību nekā, ja tie iesniegti uzreiz, notikuma brīdī, ir neatbilstošs LAPK noteiktajam attiecībā uz pierādījumu vērtēšanu, jo pārbaudes brīdī ne abām personām, pieteicējai nebija iespējams uzrādīt līgumus, ar kuriem šīs personas veica bezatlīdzības darbu pie pieteicējas.

[2.4] Pieņemot Lēmumu un vērtējot pierādījumus nav ievērota nevainīguma prezumpcija.

Atbilstoši Satversmes 92.pantā nostiprinātajai nevainīguma prezumpcijai, jāpierāda personas vaina pārkāpuma izdarīšanā, nevis nevainīgums. Proti, nevainīgums tiek prezumēts, ja nav pierādījumu par pretējo. Visas pamatotās šaubas skaidrojamas par labu personai.

[2.5] Inspekcija nav izvērtējusi, vai amatpersonas, kura pieņēma sākotnējo lēmumu amats kompetences ziņā atbilst LAPK 215.^{3}panta otrās daļas 1.punktā noteiktajam. Lēmumā nav atsauces uz normu, kas norāda Inspekcijas direktora vietnieka pienākumu izpildītāja *G.S.*s kompetenci pieņemt Lēmumu.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2011.gada 17.oktobra lēmumu nolemts pieņemt pieteikumu par Lēmuma atcelšanu un ierosināt administratīvo lietu.

[4] Tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā atbildētāja Valsts darba inspekcija pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

Iesniegtajā papildus paskaidrojumā Inspekcija norāda, ka atbilstoši Biedrību un nodibinājuma likuma 2.pantam un 8.panta pirmajai daļai, biedrības mērķis nav gūt materiālu labumu sev. Brīvprātīgais darbs ir darbs bez atlīdzības vai pakalpojumu sniegšana, ko citas personas vai sabiedrības interesēs veic fiziska persona, nestājoties ar organizāciju darba tiesiskajās attiecībās. Savukārt, ja tas tiek apmaksāts, tad personai jābūt nodarbinātais uz rakstveidā noslēgta darba līguma pamata. Brīvprātīgais darbs nevar tikt veikts peļņas gūšanas nolūkā, t.i., brīvprātīgais darbs nav apmaksāts.

O.F. un *I.V.* savos 2011.gada 28.maija paskaidrojumos ar savu parakstu apliecina, ka viņi par diskžokeja darbu saņem atalgojumu.

Inspekcija ir konstatējusi, ka ar *O.F.* un *I.V.* noslēgtie līgumi nav uzskatāmi par brīvprātīgā darba līgumiem, bet gan par darba līgumiem. To, ka pieteicēja nav bezpeļņas organizācija, norāda, tas, ka pieteicēja ir komersants, kurš kā komercdarbības veidu ir izvēlējies sabiedrību ar ierobežotu atbildību.

Ar 2011.gada 28.janvāra rīkojumu Inspekcijas vadītājas vietniece- galvenā inspektore *S.J.*, ar 2011.gada 1.martu tika pārcelta Kurzemes reģionālās Inspekcijas ekspertes nereģistrētās nodarbinātības jautājumos - galvenā valsts inspektora amatā. Līdz ar to *S.J.* amats kompetences ziņā atbilst LAPK 215.^{3}panta otrās daļas 1.punktā noteiktajam.

Ar Inspekcijas direktora 2011.gada 10.marta rīkojumu Nr.13.1-3-01/62 *G.S.* uzdots pildīt Inspekcijas direktora vietnieka amata pienākumus. Pamatojoties uz amata

apraksta 21.punktu *G.S.* ir pienākums aizvietot Inspekcijas direktoru viņa prombūtnes laikā, līdz ar to *G.S.* ir tiesības pieņemt lēmumus.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvji pieteikumā ietverto prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem un apsvērumiem.

Atbildētājas pārstāves pieteikumā ietverto prasījumu neatzina. Paskaidrojumus sniedza, balstoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādīto.

Motīvu daļa

[6] No lietas materiāliem tiesa konstatē šādus faktus un no tiem izrietošus pierādījumus.

[6.1] 2011.gada 28.maijā plkst. 2.45 Kurzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas amatpersona galvenā valsts inspektore *S.J.* veica apsekošanu SIA *„/Nosaukums/"* bārā *„/Nosaukums/"*, aptaujājot personas, kuras apsekošanas brīdī veic darbu. Par konstatēto sastādīts akts VDI-017-2 (*lietas 42.lapa)* .

O.F. norādījis, ka viņa veicamais darbs ir dīdžejs; noteiktā darba kārtība (noteiktais darba laiks) - 22.00-4.00; atalgojums - Ls 12,50 uz divām personām; datums, no kura strādā uzņēmumā - 2-3 mēneši; nav noslēgts darba līgums; nav noslēgts cits civiltiesisks līgums. *O.F.* parakstījies akta ailē „Ar parakstu apliecinu, ka manis sniegtās ziņas pierakstītas pareizi".

Aktā ailē „ar parakstu apliecinu, ka manis sniegtās ziņas pierakstītas pareizi" *O.F.* parakstījies.

I.V. norādījis, ka viņa veicamais darbs ir dīdžejs; noteiktā darba kārtība (noteiktais darba laiks) - 22.00-4.00; atalgojums - Ls 6,50; datums, no kura strādā uzņēmumā – divi gadi; nav noslēgts darba līgums; nav noslēgts cits civiltiesisks līgums; *I.V.* parakstījies ailē „Ar parakstu apliecinu, ka manis sniegtās ziņas pierakstītas pareizi".

[6.2] 2011.gada 28.maijā *I.V.* sniedza paskaidrojumu Kurzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas amatpersonai *(lietas 38.lapa).*

I.V. paskaidrojis, ka ar dīdžejošanu prieka pēc piestrādā klubā *„/Nosaukums/"* jau divus gadus, samaksa par spēlēšanu ir Ls12,50 uz vienu personu. Spēlē no pulksten 22.00 līdz 4.00. Savu darbu saskaņo ar *A.R.* Nekādu darba līgumu nav slēdzis.

[6.3] 2011.gada 28.maijā *O.F.* sniedza paskaidrojumu Kurzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas amatpersonai *(lietas 37.lapa).*

O.F. paskaidrojis, ka ar dīdžejošanu sāka nodarboties pirms četriem mēnešiem. Nenāk katru nedēļas nogali, bet kad to vēlas. Atļauju šeit dīdžejot prasa *A.R.* Par dīdžejošanu saņem Ls 12,50. Klubā atrodas no 22.00-4.00. Darba līgumu vai citu līgumu nav noslēdzis.

[6.4] 2011.gada 15.maijā pieteicējas valdes loceklis *A.R.* sniedza paskaidrojumu Kurzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas amatpersonai *(lietas 39.lapa).*

A.R. paskaidrojis, ka ar *O.F.* un *I.V.* SIA *„/Nosaukums/"* ir noslēgts bezatlīdzības līgums. Šo personu pieminētā atlīdzība ir „tējas nauda" no bāra, kura atkarīga no apmeklētāju atsaucības *(lietas 39.lapa).*

[6.5] Pieteicējas pārstāvis Inspekcijā pēc aicinājuma ir iesniedzis 2010.gada 31.decembra līgumu ar *I.V.* un 2010.gada 31.decembra līgumu ar *O.F. (lietas 45.un 56.lapa).*

No līgumiem izriet, ka pieteicēja un *I.V.* (vienā līgumā) un pieteicēja un *O.F.* (otrajā līgumā) pamatojoties uz savstarpējo ieinteresētību, ir vienojušies par savstarpējo sadarbību, respektīvi, par to, ka diskžokejs ir tiesīgs laika posmā no 2011.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim pieteicējas telpās pusēm iepriekš saskaņotā laikā veikt apskaņošanu pieteicējas rīkotajos vai organizētajos pasākums. Sabiedrība apņemas diskžokeju

reklamēt, informējot klientus par viņa aktivitātēm un darbību sabiedrības rīkotajos vai organizētajos pasākumos.

Līgumus no pieticējas puses parakstījusi tās amatpersona, bet *I.V.* un *O.F.* līgumus parakstījuši kā brīvprātīgie.

[6.6] 2011.gada 15.jūnijā Inspekcijas Nereģistrētās nodarbinātības eksperts - galvenais valsts inspektors *S.J.* sastādīja pieteicējai Protokolu, kurā konstatēja, ka 2011.gada 28.maijā SIA *„/Nosaukums/"* bārā *„/Nosaukums/"* Liepājas ielā 3, Kuldīgā tika nodarbināti diskžokeji *O.F.* un *I.V.* bez rakstveidā noslēgtiem darba līgumiem.

Ir pārkāpta Darba likuma 40.panta pirmā daļa un sestā daļa un izdarīts LAPK 42.panta otrajā daļā paredzētais pārkāpums.

Pieteicējas pārstāvis *A.R.* parakstījies, ka ir iepazīstināts ar protokola saturu, ka LAPK 262.pantā noteiktās pie administratīvās atbildības sauktās personas tiesības un pienākumi ir izskaidroti.

Protokola ailē „Piezīmes par protokola saturu" norādījis „visu minēju paskaidrojumā" *(lietas 35.-36.lapa).*

[6.7] 2011.gada 30.jūnijā Inspekcijas galvenais valsts inspektors - eksperts nereģistrētās nodarbinātības jomā *S.J.* pieņēma sākotnējo lēmumu, ar kuru nolēma, par Darba likuma 40.panta pirmās daļas pārkāpumu saukt SIA *„/Nosaukums/"* pie administratīvās atbildības pēc LAPK 41.panta otrās daļas, uzliekot SIA *„/Nosaukums/"* naudas sodu Ls 750 apmērā *(lietas 32.-33.lapa).*

Sākotnējā lēmumā norādīts turpmākais.

2011.gada 15.jūnijā *A.R.* iesniedza Inspekcijā līgumus ar abām personām par brīvprātīgā darba veikšanu. Ņemot vērā, ka SIA nav bezpeļņas organizācija, brīvprātīgais darbs šajā gadījumā nav iespējams

Attiecībā uz lietderības apsvērumiem norādīts turpmākais. Pārkāpējs, neievērojot darba tiesisko attiecību reglamentējošo normatīvo aktu prasības, radījusi situāciju, kas aizskar darbinieka tiesības. Pieteicēja, nenoslēdzot ar *O.F.* un *I.V.* darba līgumu, ir pārkāpusi personu likumiskās, sociālās un materiālās tiesības, jo Darba likums brīvprātīgu darbu neparedz, no kura darba devējs gūst labumu - šajā gadījumā diskžokeja darbs. Administratīvā soda nepiemērošana, atbrīvojot pārkāpēju no atbildības, radītu nevienlīdzīgas sekas, līdz ar to administratīvais sods tiek piemērots, lai pārkāpējs nodrošinātu turpmāku normatīvo aktu izpildi un iespēju robežās novērstu tiesību pārkāpumu, kā arī neizdarītu jaunus līdzīgus pārkāpumus. Piemērojot sodu tika samēroti juridiskās personas zaudējumi un labums, ko iegūst sabiedrība, un secināts, ka juridiskās personas intereses tiek mazāk aizskartas, nekā tiks gūts sabiedriskais labums.

[6.8] 2011.gada 30.jūnijā pieteicējas valdes loceklis *A.R.* sniedza paskaidrojumu Inspekcijas amatpersonai *(lietas 40.lapa).*

Valdes loceklis *A.R.* uzskata, ka piemērotais sods pārkāpuma esamības gadījumā ir nepamatots un nepamatoti liels. Pēc pārkāpuma interpretācijas secina, kad kluba pasākumos, piemēram, ir ierobežotas tiesības izstāties „karaoke" dalībniekiem, jo arī var nesaņemt atlīdzību.

[6.9] Nepiekrītot sākotnējam lēmumam pieteicēja to apstrīdēja Inspekcijā, pamatojoties uz pieteikumā tiesai norādītajiem argumentiem *(lietas28.-31.lapa).*

[6.10] 2011.gada 15.septembrī pieņemts Lēmums *(lietas 22.-27.lapa).*

[7] Ar Lēmumu atzīts, ka pieteicēja pārkāpusi Darba likuma 40.panta pirmās daļas prasības, par ko tā saukta pie administratīvās atbildības un sodīta pēc LAPK 41.panta otrās daļas.

Darba likuma 40.panta pirmajā daļā noteikts, ka darba līgums slēdzams rakstveidā pirms darba uzsākšanas.

LAPK 41.panta otrā daļa noteic atbildību par tādas personas nodarbināšanu, ar kuru nav noslēgts darba līgums rakstveidā – par darba līguma nenoslēgšanu rakstveida

formā paredzēts uzlikt naudas sodu darba devējam (..) juridiskajai personai no septiņsimt piecdesmit līdz piectūkstoš latiem.

Ievērojot norādīto, lai atzītu, ka pieteicēja pamatoti saukta pie administratīvās atbildības un sodīta pēc LAPK 41.panta otrās daļas, nepieciešams konstatēt, ka tā, būdama darba devējs, nodarbinājusi personas (vienu vai vairākus) bez rakstveidā noslēgta darba līguma.

[8] Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Šos faktus, saskaņā ar LAPK 243.panta otro daļu, konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (..).

Tādējādi tiesa vērtē, vai lietā esošie pierādījumi apstiprina Inspekcijas izdarītos secinājumus par pieteicējas izdarīto administratīvo pārkāpumu.

[9] Noklausījusies procesa dalībnieku sniegtos paskaidrojumus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus atbilstoši LAPK 244.pantā un APL 154.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajiem pierādījumu novērtēšanas principiem, tiesa nonāk pie secinājuma, ka pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

[10] Lietā nav strīds par to, ka Inspekcijas pārbaudes laikā SIA *„/Nosaukums/”* bārā Stenders ar dīdžejošanu nodarbojās divas personas - *I.V.* un *O.F*. Lietā nav strīda arī par to, ka ar minētajām personām darba līgums pieteicējai nav bijis noslēgts, un tās Inspekcijas pārbaudes gaitā Inspekcijas amatpersonai sniedza atbildes uz jautājumiem, ar parakstiem apliecinot, ka veic darbu uzņēmumā bez rakstveidā noslēgta darba vai cita veida civiltiesiska līguma.

Lietā ir centrālais strīds par to, vai Inspekcija pamatoti uzskatījusi, ka pieteicēja minētās personas nodarbina, un par to, vai pieteicējai ar šīm personām bija jānoslēdz darba līgums.

[11] Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa secina, ka 2011.gada 28. maija Aktā fiksētajiem *I.V.* un *O.F.* paskaidrojumiem Inspekcijai *(lietas 42.lapa)* ir pierādīts, ka *I.V.* un *O.F.* tiek nodarbināti SIA *„/Nosaukums/”* bārā *„/Nosaukums/”* par dīdžejiem, strādā tur noteiktu darba laiku, par ko saņem noteiktu darba samaksu, un šīm personām ar pieteicēju nav noslēgts ne rakstveida darba līgums, ne cita veida civiltiesisks līgums.

Aktā fiksēto apstiprina arī *I.V.* un *O.F.* vēlāk sniegtie paskaidrojumi *(lietas 37.-38.lapa)* Inspekcijas amatpersonām.

No iepriekš minēto personu paskaidrojumiem, kopsakarā ar pieteicējas pārstāvja *A.R.* paskaidrojumos Inspekcijai norādīto izriet, ka *I.V.* un *O.F.* strādāja bārā par dīdžejiem pēc saskaņojuma ar *A.R.*, tāpat pēc saskaņojuma ar *A.R.* darba pienākumus veica noteiktā laikā, kā arī par darbu saņēma samaksu.

No minētā tiesa secina, ka Inspekcija pamatoti atzinusi par pierādītu, ka pieteicēja prettiesiski nav noslēgusi rakstveida darba līgumus ar *I.V.* un *O.F.*

Tā kā darba līgumi ar minētajām personām nav noslēgti, bet darba devējs, kas konkrētajā gadījumā ir pieticēja, ļāvis darbiniekiem veikt darbu bez rakstveidā noslēgta

darba līguma, šāda rīcība, saskaņā ar LAPK 41.panta otro daļu atzīstama par administratīvi sodāmu.

[12] Lai attaisnotu darba līguma neesamību ar *I.V.* un *O.F.*, pieteicējas ieskatā ir pietiekoši ar 2010.gada 31.decembrī noslēgtajiem līgumiem ar šīm personām *(skat. sprieduma [6.5] punktu).*

[12.1] Izvērtējot administratīvā procesa gaitā iestādē pieteicējas iesniegtos līgumus ar *I.V.* un *O.F. (lietas 45. un 56.lapa)* tiesa secina, ka tie ir pretrunā *I.V.* un *O.F.* paskaidrotajam, ka ne darba līgums, ne cita veida līgums ar pieteicēju neesot ticis noslēgts.

Tā kā *I.V.* un *O.F.* sniegto informāciju Inspekcijai ir apliecinājuši ar parakstiem, tiesai nav pamata uzskatīt, ka tā būtu nepatiesa. Turklāt, tiesa nesaskata nekādu *I.V.* un *O.F.* ieinteresētību lietā paskaidrojumu sniegšanas laikā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka *I.V.* un *O.F.*, sniedzot Inspekcijai paskaidrojumus, nebija lietā saskatāma saprātīga iemesla norādīt uz patiesībai neatbilstošiem faktiem.

Savukārt pieteicējas amatpersona *A.R.* ir ieinteresēts, lai komercsabiedrība paliktu lietā nesodīta un tiktu attaisnota, līdz ar to tās paskaidrojumi un iesniegtie dokumenti nevar tikt atzīti par absolūti ticamiem pierādījumiem to novērtējums ir veicams, vienīgi kopsakarā ar citiem lietas materiāliem, pārbaudot, vai lietā ir citi pierādījumi, kuru ticamību nav iemesla apšaubīt, kuri tos apstiprina.

Tādējādi tiesa *I.V.* un *O.F.* paskaidrotajam lietā piešķir austāku ticamību, kā pieteicējas pārstāvja iesniegtajiem līgumiem, tāpat kā pieteicējas pārstāvja sniegtajiem paskaidrojumiem.

[12.2] Turklāt tiesa kā nepamatotu noraida pieteicējas viedokli, ka 2010.gada 31.decembra līgumu esamība attaisnotu darba līgumu neesamību ar *I.V.* un ar *O.F.*

Lai arī Inspekcija sākotnējā lēmumā šauri tulkojusi brīvprātīgā darba veikšanas pieļaujamību, tiesa, papildinot šo secinājumu ar norādi, ka konkrētajā gadījumā nav konstatējams, ka pieteicēja būtu noslēgusi līgumus ar *I.V.* un *O.F.* par brīvprātīgā darba veikšanu Jaunatnes likuma izpratnē, piekrīt Inspekcijai, ka pieteicēja nav bezpeļņas organizācija, bet gan sabiedrība ar ierobežotu atbildību, līdz ar to brīvprātīgais darbs tajā nav iespējams.

Lai arī gan *I.V.*, gan *O.F.* ir Jaunatnes likuma subjekti, t.i, jaunieši no 13 - 25 gadu vecumam, un saskaņā ar Jaunatnes likuma 9.panta pirmo un otro daļu, jauniešu brīvprātīgais darbs ir orientēts uz sabiedriskā labuma darbību un veicina viņu zināšanu, prasmju, iemaņu un attieksmju attīstību, kā arī brīvā laika lietderīgu izmantošanu, *un* jaunietis veic brīvprātīgo darbu bez atlīdzības, nestājoties ar brīvprātīgā darba organizētāju darba tiesiskajās attiecībās, lietā konstatētais, ka gan *I.V.*, gan *O.F.* darbs faktiski tiek izmantots, lai SIA *„/Nosaukums/"* gūtu peļņu, par ko liecina arī pieteicējas pārstāvja norādītais par bāra klientu atstāto „tējas naudas" lielumu, atkarībā no klientu atsaucības, un, kas faktiski arī tiek izmantota dīdžeju darba apmaksai, dod pamatu secinājumam, ka konkrētajā gadījumā darbs nav brīvprātīgais darbs Jaunatnes likuma izpratnē, jo saskaņā ar Jaunatnes likuma 9.panta trešo daļu, jauniešu brīvprātīgo darbu nedrīkst izmantot brīvprātīgā darba organizētāja vai trešās personas peļņas gūšanas nolūkā. Turklāt lietā nekas neliecina par to, ka *I.V.* un *O.F.* darba organizētājs būtu biedrība, nodibinājums vai valsts un pašvaldību iestādes, kā to nosaka Jaunatnes likuma 10.panta pirmā daļa. No lietas materiāliem, tostarp arī līgumiem, izriet, ka konkrētajā gadījumā par konkrēta darba izpildi konkrētā laikā, par ko tiek maksāta atlīdzība, notikusi vien darba devēja un darbinieka vienošanās klasiskā izpratnē.

[13] Pārbaudot pieteicējas iebildumus par Inspekcijas amatpersonu kompetenci pieņemt sākotnējo lēmumu un Lēmumu, tiesa konstatē un secina turpmāko.

[13.1] Atbilstoši LAPK 215.^{3}panta otrajā daļā noteiktajam, sastādīt administratīvo pārkāpumu protokolu, izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un uzlikt sodus Inspekcijas vārdā ir tiesīgi Inspekcijas direktors un galvenie valsts darba inspektori – izteikt brīdinājumu vai uzlikt naudas sodu līdz desmittūkstoš latiem; citas Inspekcijas amatpersonas – izteikt brīdinājumu vai uzlikt naudas sodu līdz piectūkstoš latiem.

Protokolu sastādījusi un sākotnējo lēmumu izskatāmajā lietā pieņēmusi Inspekcijas amatpersona – nereģistrētās nodarbinātības eksperts – galvenais valsts inspektors *S.J.*.

No Valsts darba inspekcijas 2011.gada 28.janvāra rīkojuma Nr. 13.1-3-01/24 par *S.J.* pārcelšanu *(lietas 63.lapa)* konstatējams, ka *S.J.* ir Valsts darba inspekcijas amatpersona, kuras amats ir eksperts nereģistrētās nodarbinātības jautājumos – galvenais valsts inspektors. Līdz ar to tiesai nav šaubu par šīs amatpersonas kompetenci sastādīt Protokolu un uzlikt naudas sodu par konstatētajiem pieticējas pārkāpumiem.

[13.2] LAPK 280.panta pirmās daļas 4.punktā noteikts, ka citas institūcijas (amatpersonas) lēmumu var apstrīdēt padotības kārtībā augstākā institūcijā, bet tās lēmumu – pārsūdzēt administratīvajā rajona tiesā. Valsts darba inspekcijas likuma 13.panta pirmā daļa konkretizē, ka Inspekcijas amatpersonas izdoto administratīvo aktu vai faktisko rīcību var apstrīdēt Darba inspekcijas direktoram. Direktora izdoto administratīvo aktu vai faktisko rīcību, kā arī lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu vai faktisko rīcību var pārsūdzēt tiesā likumā noteiktajā kārtībā.

Tādējādi no minētajām tiesību normām izriet, ka izskatīt sūdzības par lēmumiem citstarp, administratīvo pārkāpumu lietās ir tiesīgs Valsts darba inspekcijas direktors.

[13.2.1] Lēmumu, izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu (sūdzību) par sākotnējo lēmumu, 2011.gada 15.septembrī pieņēmis Inspekcijas direktora vietnieka p.i. *G.S.*, kuram, saskaņā ar Inspekcijas 2011.gada 10.marta rīkojumu Nr.13.1-3-01/62 *(lietas 62.lapa)*Inspekcijas direktora vietnieka amata pienākumus uzdots pildīt no 2011.gada 14.marta uz laiku, kamēr *R.L.* pilda Inspekcijas direktora pienākumus.

Saskaņā ar Valsts darba inspekcijas direktora vietnieka amata apraksta 21.punktā noteikto *(lietas 64.- 66.lapa),* direktora vietnieka pienākums ir aizvietot Inspekcijas direktoru viņa prombūtnes laikā.

Ar Inspekcijas 2011.gada 28.jūlija rīkojumu Nr.13.1-3-01/283 „Par konkursa izsludināšanu, konkursa komisijas sastāvu un pretendentu vērtēšanas kritērijiem" *(lietas 72.lapa)* direktora p.i. *R.L.* ir apstiprināts par šīs komisijas priekšsēdētāju, savukārt no Inspekcijas 2011.gada 15.septembra protokola Nr.3 *(lietas 73.lapa)* izriet, ka 2011.gada 15.septembrī Valmierā notikusi konkursa trešā kārta, kurā piedalījies komisijas priekšsēdētājs *R.L.* Līdz ar to tiesa secina, ka Lēmuma pieņemšanas brīdī Inspekcijas direktora p.i. atradās prombūtnē.

Minētais, savukārt, ir pamats, lai atzītu, ka direktora vietnieka p.i. 2011.gada 15.septembrī bija tiesīgs, izskatot pieteicēja sūdzību, pieņemt Lēmumu direktora vārdā.

Ņemot vērā sprieduma šajā punktā minēto, tiesa atzīst, ka Inspekcijas amatpersonas, pieņemot sākotnējo lēmumu un Lēmumu, nav pārkāpušas savas kompetences robežas.

[14] Procesuālas kļūdas, kuras varētu ietekmēt Lēmumu pēc būtības, tiesa lietā nekonstatē.

[15] LAPK 41.panta otrajā daļā paredzētā sankcija juridiskais personai ir naudas sods no septiņsimt piecdesmit līdz piectūkstoš latiem.

Pieteicējai par konstatēto pārkāpumu piemērots sods Ls 750.- apmērā.

Inspekcija atzinusi, ka lietā nav ne atbildību mīkstinošu, ne pastiprinošu apstākļu, un, pamatojoties uz apsvērumiem, kas liecina par izdarītā pārkāpuma raksturu,

attieksmi pret Darba likuma normu ievērošanu *(pamatojumu skat. sākotnējā lēmumā, lietas 33.lapa),* par atbilstošāko uzskatījusi pieteicējai par pārkāpumu piemērot sodu Ls 750 apmērā.

Tā kā Inspekcija piemērojusi sodu tiesību normas sankcijā noteiktajā minimālajā apmērā, papildus lietderības apsvērumu izdarīšanai attiecībā uz piemērojamā soda apmēru nav nepieciešana, jo, kā pamatoti norādījusi Inspekcija, šajā gadījumā sankciju piemērotību pārkāpumiem, kuri atbilst LAPK 41.panta otrās daļas pazīmēm, jau izsvēris likumdevējs.

Turklāt tiesa uzsver, ka LAPK 32.panta pirmajā daļā noteikts, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu (..). Tā kā zemākais sods par LAPK 41.panta otrajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu ir Ls 750, vēl zemāka soda noteikšana par to, kāds noteikts pieteicējai, juridiski nav iespējama.

[16] Ņemot vērā visu spriedumā norādīto, tiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, tādēļ atstājams negrozīts, bet pieteikums noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.- 251. pantu, 289.- 291.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA *„/Nosaukums/”* pieteikumu.

Atstāt negrozītu Valsts darba inspekcijas direktora vietnieka p.i. 2011.gada 15.septembra lēmumu Nr.04/314-01-03/2231 „Par Kurzemes reģionālās Valsts darba inspekcijas 2011.gada 30.jūnija lēmuma Nr.12N-260-2011-019 par administratīvā soda uzlikšanu apstrīdēšanu”.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Tiesnese (personiskais paraksts) S.Sērdiene

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

Tiesnese _____ S.Sērdiene
Liepājā 2012.gada 31.maijā.